

Informe tècnic-econòmic, base per a la determinació dels imports de la taxa per aprofitament especial del domini públic municipal, a favor d'empreses explotadores de serveis de subministraments d'interès general, regulada en l'Ordenança fiscal núm 21.

I - Preceptes normatius d'aplicació

L'article 25 del Text Refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals, aprovat per Reial Decret Legislatiu 2/2004 (d'ara endavant TRHL) disposa que els acords d'establiment de taxes per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic, s'hauran d'adoptar en vista d'informes tècnic-econòmics en els que es posi de manifest el valor de mercat d'aquells.

L'article 24.1.a) del TRHL concreta una mica més la forma de complir el deure legal, en establir que l'import de les taxes previstes per la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini públic local es fixarà, amb caràcter general, prenent com referència el valor que tindria al mercat la utilitat derivada de l'esmentada utilització o aprofitament, si els béns afectats no fossin de domini públic.

En l'apartat c) del citat article 24.1 del TRHL es preveu que quan es tracti de taxes per utilització privativa o aprofitaments especials constituïts al sòl, subsòl o vol de les vies públiques municipals, a favor d'empreses explotadores de serveis de subministraments que resultin d'interès general o afectin a la generalitat o a una part important del veïnat, l'import d'aquelles consistirà, en tot cas i sense cap excepció, en l'1,5 per cent dels ingressos bruts procedents de la facturació que obtinguin anualment en cada terme municipal les empreses referides.

A aquests efectes, s'inclouran entre les empreses explotadores dels esmentats serveis les empreses distribuïdores i comercialitzadores d'aquests.

El present informe es redacta en compliment del disposat a l'article 25 del TRHL, i d'acord amb els criteris de l'article 24.1 del TRHL.

II - Classes de subjectes passius de la taxa

Als efectes d'aquest informe, diferenciem dues classes de subjectes passius:

II.a) - Les empreses explotadores de serveis de subministraments a què es refereix l'article 24.1.c) del TRHL i l'article 6 de l'Ordenança fiscal.

Es tracta bàsicament d'empreses subministradores d'aigua, gas, electricitat i telefonia fixa. En aquest supòsit, l'import de la taxa serà en tot cas l'1,5% dels ingressos bruts procedents de la facturació, tal com es preveu legalment. Sent així, l'ordenança no deu ni pot contenir criteris per determinar la quantia de la taxa, raó per la qual aquest informe tècnic-econòmic omet tota referència a la categoria d'empreses objecte d'aquest apartat.

Podríem plantejar fins i tot si és precís que l'ordenança fiscal municipal reguli la taxa que han de satisfer aquestes empreses, donada la concreció dels seus elements tributaris en l'apartat c) de l'article 24.1 del TRHL; potser es pot concloure que no és precís aprovar ordenança, ja que l'últim precepte citat determina la identitat dels subjectes passius, la base imposable i també el tipus tributari a aplicar (1,5% en tot cas).

No obstant això, s'ha considerat convenient incorporar en el text de l'ordenança (article 6) aquests subjectes passius per donar compliment a l'article 15.1 del TRHL, quan ordena que, llevat d'en els impostos obligatoris, les entitats locals hauran d'acordar la imposició i supressió dels seus tributs propis, i aprovar les corresponents ordenances fiscals reguladores d'aquests.

Mereix notar-se que a l'article 2.4 de l'Ordenança s'estableix que, conforme amb la doctrina legal dictada pel Tribunal Suprem en sentència de 18-6-2007, les empreses obligades al pagament d'aquest tribut no hauran de satisfer cap altra taxa per la utilització privativa o aprofitament especial del sòl, subsòl o vol de les vies públiques municipals, sempre que siguin necessaris o estiguin relacionats amb l'activitat del subministrament que constitueix l'objecte del servei d'interès general.

II.b) Les empreses que presten serveis de telefonia mòbil

En les esmentades empreses es presenten les condicions de ser explotadores de serveis d'interès general i precisar de la utilització privativa o l'aprofitament especial del domini publico municipal, imprescindible per a la prestació d'una part dels seus serveis.

No obstant la concurrència d'aquestes condicions, i malgrat la submissió general de les empreses que operen al sector de telecomunicacions al règim tributari establert a l'article 24 del TRHL, reconegut pel Tribunal Suprem en sentència de 18-7-2007 dictada en interès de la llei, en els serveis de telefonia mòbil no és aplicable el règim especial de quantificació de la taxa previst en l'apartat c) del citat article 24 del TRHL.

Segurament han estat consideracions com la dificultat d'individualitzar territorialment els serveis prestats mitjançant telefonia mòbil, o el criteri que tals serveis requereixen, a més de l'imprescindible aprofitament especial del domini públic local, utilitzar -en diferent mesura- l'espai radioelèctric, les que han portat al legislador a excloure del règim especial de quantificació els serveis de telefonia mòbil.

Si bé, en la mesura que resulta evident que els serveis de telefonia mòbil necessiten de la utilització privativa, o aprofitament especial del domini públic municipal, és clar que l'Ajuntament pot i ha d'establir una taxa, l'import de la qual haurà de determinar-se d'acord amb el previst en l'apartat 1.a) de l'article 24 del TRHL.

Així resulta de diversos pronunciaments jurisprudencials, entre ells la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya de 26-6-2008, en la qual expressament es nega que l'exclusió del règim especial de quantificació de la taxa de l'art. 24.1.c) TRHL dels serveis de telefonia mòbil signifiqui l'exclusió per a tals serveis del règim general de quantificació de la taxa, quan efectivament es produeixi el seu fet imposable i afecti al domini públic local, inclòs el sòl, subsòl i vol.

Sent així i resultant, en definitiva que la taxa per aprofitament especial del domini públic de què gaudeixen els operadors de telefonia mòbil, ha d'establir-se complint el previst a l'article 24.1.a) del TRHL és obligatori aprovar una ordenança fiscal, contenint criteris i paràmetres que permetin definir el valor de mercat de la utilitat derivada de l'esmentat aprofitament especial del domini públic municipal.

És per això que, la part del present informe, justificativa de la determinació de la quantia de la taxa es refereix als serveis de telefonia mòbil.

En primer lloc, es considera prioritari justificar l'existència de fet imposable de la taxa, constituït per la

III - Necessitat de l'ús del domini públic municipal

En aquest apartat de l'informe, tan fonamental com és justificar la necessitat que la telefonia mòbil gaudeixi de la utilització privativa o aprofitament especial del domini públic municipal, es podria fer referència a diversos i complexos dictàmens tècnics que avalen el caràcter imprescindible de l'ús de l'esmentat domini públic municipal, com a requisit bàsic per a la prestació del servei de telefonia mòbil.

Als efectes del present informe, i amb la finalitat que les conclusions resultessin clares, es va formular al Departament de Telecomunicacions i Enginyeria de Sistemes de la Universitat Autònoma de Barcelona, unes preguntes considerades clau.

Del seu dictamen, resulten les següents conclusions bàsiques:

- a) No és possible prestar serveis de telefonia mòbil sense utilitzar el domini públic local.
- b) Quan es crida des d'un telèfon mòbil a un telèfon fix, o des d'un telèfon fix a un mòbil, necessàriament s'utilitza la xarxa que materialment ocupa el subsòl, sòl o vol de les vies públiques municipals.
- c) En les trucades entre dos telèfons mòbils, hi haurà diferents ocupacions del domini públic, en funció de l'organització tècnica de les antenes i xarxes, establerta pels operadors de telefonia mòbil. Ocupacions sempre imprescindibles per a la prestació del servei de telefonia - fixa i mòbil - i en general d'alta intensitat.

En termes tècnics, es desprèn del dictamen que la telefonia mòbil necessita utilitzar xarxes d'accés i xarxes de trànsit, en aquesta forma:

Les xarxes d'accés en xarxes de comunicacions mòbils són totalment diferents de les de la telefonia fixa. La unió de l'abonat mòbil a la central de commutació passa, inevitablement, pel tram de radi que l'uneix a l'Estació Base en l'àrea de cobertura de la qual es troba en aquell moment.

Després, fins arribar a la central de commutació pot trobar camins formats quasi exclusivament per portadors físics (cas dels operadors que disposen d'infraestructures de xarxes de transmissió suficient), o trobar-se amb camins mixtos en els quals part del recorregut pot ser també amb radiofreqüència.

Quant a les xarxes de trànsit, no hi ha diferència amb la telefonia fixa. Les xarxes troncales dels sistemes mòbils estan formades per portadors "físics".

Aquesta última consideració és de vital importància, ja que determina que totes les trucades establertes per abonats mòbils, siguin per a serveis de veu o serveis de dades, utilitzaran en algun dels trams de la comunicació aquests portadors "físics", bé sigui cables de fibra òptica o cables de coure (parells o coaxials).

Esquemàticament, l'operativa de la telefonia mòbil necessita de l'ús dels mitjans i fases següents :

- Tram radioelèctric. - Pot tenir un abast variable, en funció de la distància del mòbil a la BTS (estació base) que dependrà fonamentalment del radi de cobertura de la mateixa.
- Tram BTS-BSC (o el seu equivalent en UMTS).- Podem trobar tant portadors físics com radioelèctrics. A l'operador dominant, en disposar de majors infraestructures de transmissió, predominen clarament els primers. També és freqüent que els operadors no dominants lloguin per a aquests trams portadors fixos a l'operador dominant.
- Tram BSC-MSC (o el seu equivalent en UMTS).- Sempre és amb portador físic, encara que de vegades no surti del propi edifici telefònic.
- Tram MSC-GMSC.- Té idèntica consideració que el tram anterior : sempre fix. Des de la MSC fins una GMSC o qualsevol altra MSC, pot considerar-se, a tots els efectes pel que a utilització de sòl es refereix, com telefonia fixa.

Conclou el dictamen que és impossible oferir serveis de telefonia mòbil sense utilitzar el domini públic local.

A tall d'element comparatiu entre l'extensió i cobertura de cables que efectivament ocupen el domini públic local i els radioenllaços -que no l'ocupen- direm que segons dades deduïdes de la Memòria de la Comissió del Mercat de Telecomunicacions per a 2007 (d'ara endavant ICT) els quilòmetres de xarxa de transport per tipus de transmissió han estat (pg. 224 ICT):

QUILÒMETRES DE XARXA DE TRANSPORT PER TIPUS DE TRANSMISSIÓ

	2007
Cable òptic	1.759.791
Radioenllaç	229.737
Cable coaxial	116.087
D'altres	<u>79.162</u>
Total	2.184.777

Atès que els cables òptic i coaxial evidentment utilitzen el domini públic local, resulta incontestable l'alta intensitat del seu ús per a la prestació del servei de telefonia.

IV- Ocupacions efectives del domini públic municipal

En el Municipi es troba instal·lada una potent xarxa física que ocupa el domini públic i dona servei a la telefonia fixa i mòbil, complementada per un nombre notable d'antenes, la titularitat de les quals ostenten els operadors de telefonia mòbil.

Respecte a l'ús de xarxes que ocupen el subsòl, les empreses de telefonia mòbil en alguns casos utilitzen aquelles de les que són titulars i en altres casos xarxes alienes, però tal circumstància no és determinant, ja que sempre que es necessiti de l'ús d'una xarxa que

ocupa el domini públic local, ens trobarem davant d'un supòsit d'utilització privativa, o aprofitament especial del mateix; supòsits ambdós que constitueixen fet imposable de la taxa.

Com ha reconegut el Tribunal Suprem amb meridiana claredat, en sentències de 9, 10 i 18 de maig de 2005, l'aprofitament especial del domini públic té lloc sempre que per a la prestació del servei de subministrament sigui necessari utilitzar una xarxa que materialment ocupi el sòl, el sòl o el vol de les vies públiques municipals. Declara l'Alt Tribunal, en enjudiciar la reclamació d'una empresa comercialitzadora d'energia elèctrica que utilitzava una xarxa aliena, que en aquest cas el fet imposable de la taxa estava constituït no tant per la utilització privativa del domini públic com per l'aprofitament especial del mateix, aprofitament que, indubtablement, du a terme l'actora encara que no sigui titular de la xarxa de distribució.

Sent indubtable que, en la prestació dels serveis de telefonia mòbil, és imprescindible l'ús del domini públic municipal, no existeix obstacle per entendre que el fet imposable de la taxa es produeix i conseqüentment no ha d'existir inconvenient per a la seva liquidació, una vegada aprovada i publicada reglamentàriament l'ordenança fiscal.

Direm en aquest punt que la submissió a la taxa, en la quantia determinada a l'article 5, referent a la telefonia mòbil, suposa l'exclusió d'altres taxes que poguessin derivar de l'ús del sòl, subsòl o vol de les vies públiques municipals, necessaris per a la prestació del servei de telefonia mòbil. Conseqüentment, no s'haurà de pagar cap taxa per l'ocupació del sòl municipal que té lloc a les instal·lacions d'antenes; tot això de conformitat amb el que preveu l'article 2.4 de l'Ordenança.

V - Indicadors econòmics relatius a la telefonia fixa i telefonia mòbil, significatius

En aquest apartat, ens referim a determinades magnituds considerades rellevants, extretes de la citada Memòria de la Comissió del Mercat de Telecomunicacions corresponent a l'exercici 2007 (ICT), que s'ha utilitzat per determinar la taxa que han de satisfer les empreses operadores de telefonia mòbil:

V.1 Ingressos del sector

El 2007 els ingressos totals del sector de telecomunicacions, majoristes i minoristes, van ascendir a 44.214 milions d'euros, la qual cosa va suposar un ritme de creixement del 4,6% respecte a 2006, degut principalment a l'apogeu dels accessos a Internet a través de banda ampla i a la gran expansió de la telefonia mòbil (pag. 214 ICT).

El creixement del mercat mòbil es va traduir en un augment de l'índex de penetració d'aquest servei assolint-se actualment a Espanya les 107,1 línies mòbils per 100 habitants (pag.63 ICT).

El 2007 el major generador d'ingressos del sector va ser la telefonia mòbil, que va facturar un total de 14.886 milions d'euros per la venda de serveis finals, la qual cosa representa un augment interanual de l'11,6% (pag. 22 ICT).

Els ingressos totals del sector en 2007 de 44.214 milions d'euros, es distribueixen així : (pag. 214 ICT)

a) Serveis minoristes

Telefonia fixa	7.499
Telefonia mòbil	14.886
Internet	3.510
Audiovisuals	5.768
Altres serveis	<u>5.102</u>
Total	36.765

b) Serveis majoristes

Interconnexió	5.683
Lloguer circuits	705
Transmissió dades	73
Serveis banda ampla	341
Transporti senyal audiovisual	375
Altres serveis	<u>272</u>
Total	7.449

Si haguéssim d'aplicar una taxa sobre els ingressos bruts obtinguts pels operadors de telefonia mòbil, s'haurien de sumar els ingressos dels principals operadors procedents de serveis a minoristes i a majoristes. (pag. 215 ICT)

No obstant, donada la naturalesa de la taxa, es considera correcte estimar la utilitat derivada de l'aprofitament especial del domini públic necessari per a la prestació del servei de telefonia mòbil, exclusivament partint dels serveis a detallistes i pel concepte de telefonia mòbil.

V.2 Nombre de línies i consums mitjos

a) Telefonia fixa

El 2007 el nombre de línies de telefonia fixa en servei va ascendir a 20,3 milions (pag. 35 ICT).

El Consum mig per telèfon fix estimat és de

$$\frac{7.499 \text{ milions euros}}{20,3 \text{ milions línies}} = 369,4 \text{ euros}$$

Aquest és un consum mig, i com tal allunyat de l'import resultant del tipus de clients "residencial", de 261,39 euros i del sector de clients "negocis" el consum mig del qual és d'1.545,79 euros (pag. 233 ICT).

Els ingressos per telefonia fixa de Telefónica d'Espanya han estat de 5.969 milions d'euros.

Per tant, altres empreses de telefonia fixa han obtingut ingressos per import de 7.499 milions d'euros -5.969 milions d'euros =1.530 milions d'euros.

Com els ingressos procedents de la telefonia fixa realitzada per Telefónica ja són percebuts per les Entitats Locals segons fórmula de la Llei 15/1987, els Ajuntaments estaran aplicant la taxa d'1,5% al volum d'ingressos d'altres empreses de telefonia fixa, quantificats en 1.530 milions d'euros.

Atès que en aquest supòsit, en tractar-se d'empreses de telefonia fixa, resulta d'aplicació l'article 24.1.c) del TRHL, en la declaració d'ingressos bruts les empreses que emprin xarxes alienes podran deduir les quantitats satisfetes en concepte d'accés o interconnexió a les seves xarxes.

Estimant tals deduccions en un 10% de la facturació, resultarà un volum total d'ingressos declarats per empreses de telefonia fixa diferents de Telefónica de $1530 - 153 = 1.377$ milions d'euros.

Dividint aquest import pel nombre de línies de telèfons fixos, obtenim:

1.377 milions de euros/ $20,3$ milions de línies $=67,8$ euros, que previsiblement es declararan a l'Ajuntament i que aquest gravarà amb la taxa d'1, 5%

b) Telefonia mòbil

El nombre de telèfons mòbils a fi de 2007 ascendia a $48,4$ milions (pag. 25 ICT).

El total d'ingressos per telefonia mòbil, en l'apartat de serveis a minoristes ascendeix a 14.886 milions d'euros.

Als efectes de preparació del present informe tècnic econòmic s'ha considerat convenient diferenciar en el conjunt d'ingressos obtinguts pels operadors de telefonia mòbil, els següents apartats:

- a) Ingressos procedents de trucades iniciades en telèfons mòbils dirigides a telèfons fixos -1.355 milions d'euros (pag. 250 ICT).
- b) Ingressos procedents de trucades iniciades en telèfons mòbils dirigides a telèfons mòbils $-14.886 - 1.355 = 13.531$ milions d'euros.

D'aquestes dades, deduïm que

- l'ingrés mig per telèfon fix originat per trucades iniciades en un telèfon mòbil són de
 $\frac{1.355 \text{ milions d'euros}}{20,3 \text{ milions de línies}} = 66,7$ euros/línia

- l'ingrés mig per trucades de mòbil a mòbil és de

$\frac{13.531 \text{ milions d'euros}}{48,4 \text{ milions de línies}} = 279,5$ euros/línia

Quant a l'evolució de tràfic telefònic, en milers de milions de minuts, per origen i destinació, han estat els següents: (pg. 40 ICT)

- De telèfon fix a telèfon fix 61,6

- De telèfon fix a telèfon mòbil 7,4
- De telèfon mòbil a telèfon fix 7,9
- De telèfon mòbil a telèfon mòbil 57,8

Podem veure la magnitud i rellevància de l'ús de les xarxes fixes, que sens dubte apunten directament al caràcter imprescindible i a la intensitat de l'ús del domini públic local per a la prestació integral del servei de telefonia, en el seu doble vessant de fixa i mòbil.

Respecte a la participació dels operadors de telefonia mòbil per quotes de mercat és la següent (pag. 256 ICT)

Movistar	49,06%
Vodafone	33,51%
Orange	16,67%
Yoigo	0,23%
Euskatel	0,34%

Resum dels paràmetres deduïts de l'Informe Anual de la Comissió del Mercat de Telecomunicacions de l'exercici 2007 significatius per a la determinació de la taxa objecte del present informe tècnic-econòmic

- Ingressos totals del sector ..... 44.214 milions d'euros
- Ingressos telefonia fixa (serv.minoristas)... .... 7. 499 milions d'euros
- Ingressos telefonia mòbil (serv.minoristas) ..... 14.886 milions d'euros
- Consum mig telefonia fixa : ..... 369,4 euros
- Estimació cost trucades des de telèfon mòbil a telèfons mòbils, per línia de mòbil: ..... 279,5 euros
- Estimació cost trucades dirigides des de telèfon mòbil a telèfons fixos, per línia fixa: 66,7 euros/any.
- Ingressos mitjos declarats per empreses de telefonia fixa diferents de Telefónica: 67,8 euros/línia
- Factor CE, a efectes del còmput de la taxa, es fixa en: Movistar: 49,06 %; Vodafone: 33,51%, Orange: 16,67 %; Yoigo: 0,23%; Euskatel 0,34%

Altres operadors de telefonia mòbil hauran de presentar la seva declaració dels elements tributaris, a l'objecte que es practiqui la liquidació corresponent.

V - Criteris i paràmetres per determinar la quantia de la taxa per serveis de telefonia mòbil.

Per a la determinació de la quantia de la taxa que han de satisfer les empreses operadores de telefonia mòbil, s'han aplicat els següents criteris:

- Estimació del valor de mercat de la utilitat derivada de l'aprofitament especial del domini públic municipal, de conformitat amb el previst a l'article 24.1.a) del TRHL. El paràmetre que ens sembla més idoni per valorar l'esmentada utilitat és l'estimació d'ingressos que les empreses poden obtenir per la prestació de serveis de telefonia mòbil en el Municipi.

Un paràmetre, complementari i de contrast de l'anterior, el constitueix l'anàlisi del valor cadastral del sòl de naturalesa urbana del Municipi -convenientment corregit, per a aquells municipis la ponència de valors del qual és antiga i, per tant, els valors

cadastrals no es troben actualitzats-, i l'estimació d'un percentatge de mínim "aprofitament econòmic", que és raonable obtingui el Municipi, per autoritzar la utilització del domini públic, mitjançant l'ús de les xarxes que ocupen el subsòl i la instal·lació d'antenes, elements absolutament imprescindibles per al servei de telefonia mòbil. Ambdós paràmetres s'han considerat amb referència al previst al citat article 24.1.a) del TRHL i en la Llei 32/2003, de 3 de novembre, General de Telecomunicacions.

- Estimació de l'import a què haguessin ascendit els ingressos dels ajuntaments per la taxa d'utilització privativa o aprofitament especial del domini públic necessaris per als serveis de telefonia, si s'hagués mantingut en el temps la previsió del legislador que va aprovar la Llei 39/1988, de 28 de desembre, en el seu article 45.2 es preveia que "quan es tracti de preus públics per utilització privativa o aprofitaments especials constituïts al sòl, subsòl o vol de les vies públiques municipals, en favor d'empreses explotadores de serveis de subministraments que afectin a la generalitat o a una part important del veïnat, l'import d'aquells consistirà, en tot cas i sense cap excepció, en l'un i mig per cent dels ingressos bruts procedents de la facturació que obtinguin anualment en cada terme municipal les esmentades Empreses".

Aquest informe econòmic demostra que la summa dels imports que l'Ajuntament previsiblement percebrà per la taxa que han de satisfer les empreses de telefonia fixa i per la taxa resultant d'aplicar la previsió de la present ordenança a les empreses prestadores del servei de telefonia mòbil, és molt inferior a la que resultaria d'aplicar l'un i mig per cent al conjunt dels ingressos bruts que les esmentades empreses obtinguin per serveis prestats en el Municipi, computats amb la generalitat que, als preus citats públics atribuïa el citat article 45.2 de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals.

A continuació, es desenvolupen aquests dos apartats:

VI.I Valor de la utilitat derivada de l'aprofitament especial del domini públic municipal

Per aproximar-nos al valor que tindria al mercat la utilitat derivada de l'aprofitament especial del sòl, subsòl i vol del terme municipal, necessari per prestar el servei de telefonia mòbil, tal com proposa l'apartat a) de l'article 24.1 del TRHL, intentem determinar quina magnitud té aquesta utilitat.

La utilitat es pot estimar en funció del volum de serveis, la prestació dels quals seria impossible sense l'aprofitament especial del domini públic.

Hem vist, en l'apartat III, que és imprescindible l'ús del domini públic per a qualsevol trucada en què intervingui un telèfon fix i, a més, en les trucades entre dos telèfons mòbils també serà necessari ocupar i aprofitar el domini públic municipal.

Amb la finalitat de quantificar el valor de la utilitat obtinguda per l'aprofitament especial del domini públic, quan es presta el servei de telefonia mòbil, estimem el volum de consums que cada una de les empreses operadores podrà facturar per trucades efectuades i rebudes en el Municipi.

a) Trucades a telèfons fixos

Per estimar els ingressos per trucades dirigides des de telèfons mòbils a telèfons fixos del Municipi, considerem els punts següents:

El nombre de telèfons fixos instal·lats en el Municipi és de **4.526** (en l'ordenança Nt). Hem vist que el consum mig de telefonia mòbil per trucades rebudes en telèfons fixos és de 66,7 euros (en l'ordenança Cmf)

Per tant, ingressos estimats:

Nombre de telèfons fixos **4.526** * 66,7 euros

b) Trucades a telèfons mòbils

Per estimar els ingressos per trucades dirigides des de telèfons mòbils i rebudes per altres telèfons mòbils, que per iniciar-se o finalitzar en el Municipi, requereixen de l'aprofitament especial del domini públic municipal, partim de la població i de l'ICT/ 2007.

Segons es va veure en l'apartat V, els ingressos mitjos de la telefonia mòbil han estat de 279,5 euros/any per línia contractada (en l'ordenança Cmm).

La població d'Espanya el 2007 és de 45,2 milions d'habitants, mentre que les línies de telefonia mòbil són 48,4 milions, xifres que mostren l'extraordinari índex de penetració de la telefonia mòbil, doncs estadísticament resulta que el 7% de la població posseeix més d'un telèfon mòbil.

A partir d'aquesta dada tan clara sobre la possessió d'una xifra de telèfons mòbils molt superior al nombre d'habitants a Espanya, podríem establir que el nombre de telèfons mòbils en condicions d'efectuar i rebre trucades és similar al nombre d'habitants.

No obstant això, a efectes del còmput de la taxa s'ha estimat que només efectuen i reben trucades en el Municipi, aprofitant les xarxes i antenes instal·lades al subsòl i sòl de les vies públiques locals, un nombre de telèfons equivalent al 95% del nombre d'habitants empadronats.

Sent **9.745** el nombre de persones que constitueixen la població de dret, suposem que els telèfons mòbils operatius en el Municipi equivaldran al 95% de la població (en l'ordenança NH), que és de **9.258**.

Sent així, l'expectativa d'ingressos per l'ús de telefonia mòbil que aprofita el domini públic municipal serà NH **9.258** *279,5 euros

Consideració sobre el paràmetre facturació parcial utilitzat

Com s'ha assenyalat anteriorment, és clara la diferència entre els ingressos imputats en aquest informe, exclusivament procedents dels serveis a minoristes, pel concepte de telefonia mòbil i la hipotètica magnitud d'ingressos bruts, que comprendria un ampli conjunt de conceptes d'ingressos, tal com pot deduir-se de la Memòria de la CMT.

En efecte, si als principals operadors de telefonia mòbil s'imputessin els ingressos obtinguts per serveis a minoristes i majoristes, les xifres serien (pag. 215 ICT):

Movistar	11.942 milions euros
Vodafone	7.037millones euros

Orange 4.029 milions euros

El total d'aquests ingressos, de 23.008 milions d'euros, és molt superior al volum d'ingressos de telefonia mòbil utilitzat per determinar la taxa, que ascendeix a 14.886 milions d'euros.

Insistim que els conceptes aquí utilitzats (Cmf i Cmm) només es refereixen a una petita part de la facturació dels operadors.

S'ha utilitzat aquest paràmetre perquè es considera un bon indicador per mesurar "la utilitat" de l'aprofitament especial del domini públic local, esperada pels agents operadors de telefonia mòbil.

No serà necessari establir la deducció de les quantitats satisfetes a altres empreses en concepte d'accés o interconnexió a les seves xarxes, perquè en cap cas no s'està contemplant entre el volum d'ingressos de l'empresa titular de la xarxa aquells que poguessin procedir de la cessió o autorització de l'ús de xarxes pròpies a operadors aliens. Conseqüentment, no s'està davant del supòsit de còmput d'ingressos bruts, segons els termes previstos a l'article 24.1.c) del TRHL.

Ens sembla important aclarir la raó per la qual en aquest supòsit no resulta d'aplicació la deducció de "despeses de peatges" prevista a l'article 24.1.c) del TRHL.

En efecte, en l'esmentat precepte s'estableix que "les empreses que emprin xarxes alienes per efectuar els subministraments deduiran dels seus ingressos bruts de facturació les quantitats satisfetes a altres empreses en concepte d'accés o interconnexió a les seves xarxes. Les empreses titulars de tals xarxes hauran de computar les quantitats percebudes per tal concepte entre els seus ingressos bruts de facturació".

En aquest informe ha quedat clar que no s'imputaven els ingressos per serveis a majoristes, entre els quals tenen gran pes específic els conceptes d'interconnexió i lloguer de circuits. Per tant, i ja que no estem en el règim de l'article 24.1.c) l'estimació d'ingressos no pot en absolut confondre's amb la magnitud que resultaria d'estimar xifra d'ingressos bruts.

V.2) Estimació del Valor d'ús de l'aprofitament especial del sòl municipal, en funció del valor cadastral

La Llei 32/2003, General de telecomunicacions reconeix a favor dels operadors un dret d'ocupació del domini públic o la propietat privada per a la instal·lació de xarxes, amb l'abast necessari per a la prestació del servei universal de comunicacions electròniques. Entre els serveis que l'article 22 de la Llei citada garanteix a tots els usuaris finals, amb independència de la seva localització geogràfica, està el d'obtenir connexió a la xarxa telefònica pública des d'una ubicació fixa. L'extensió i generalització del mandat legal comporta que sobre la totalitat del subsòl municipal existeix un dret de gaudi, traduït real o potencialment en aprofitament especial del domini públic municipal.

Per valorar, en termes minimalistes, i als sols efectes de provar la moderació de les tarifes resultants de la taxa que es proposa, s'ha efectuat el següent càlcul:

Fruit de diverses comprovacions en Municipis de diferents característiques, estimem que les xarxes de serveis públics ocupen una superfície de subsòl equivalent al 0,005 del sòl municipal.

La superfície considerada com sòl urbà a efectes cadastrals és de **4.706.993 m²**.

El valor cadastral del sòl urbà del Municipi que correspon a la superfície considerada com a sòl urbà a efectes cadastrals i de l'Impost sobre Béns Immobles, és de **101.989.084 €** el 2008, segons dades deduïdes del padró cadastral.

De fet, el subsòl de la superfície que té la condició de sòl rústic també és objecte d'aprofitament especial per a la prestació del servei de telefonia mòbil, però manquem de valor cadastral atribuïble al sòl, ja que la valoració dels béns rústics s'estableix partint de rendiments teòrics.

És per això que, i encara quan als efectes del present informe, per a major claredat només s'imputa el valor cadastral del sòl urbà, no es pot ignorar que la superfície del sòl, subsòl i vol de les vies públiques especialment aprofitada és bastant superior.

Conforme al previst en les normes de valoració cadastral de béns immobles urbans, el valor assignat ha de ser no superior al 50% del valor de mercat, ja que el coeficient RM (relació a mercat), utilitzat en la valoració cadastral és de 0,5.

Per arribar a una aproximació raonable del valor del dret que ostenten els operadors de telecomunicacions, apliquem les normes especials de valoració recollides al Reial Decret 829/1995, de 29 de maig, pel que s'aprova el Reglament de l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats (d'ara endavant RITP).

Segons l'article 41.8 del RITP, el valor dels drets reals d'ús i habitació serà el que resulti d'aplicar el 75% del valor dels béns sobre els quals van ser imposats, les regles corresponents a la valoració dels usdefruits temporals o vitalicis, segons els casos.

Si es tractés d'un usdefruit vitalici, o per temps indeterminat (com en principi és el dret a l'aprofitament del domini públic), el límit mínim del dret d'usdefruit és del 10 per 100 del valor total.

Per tant, resulta:

Valor de l'usdefruit = 10 % segon/ valor del sòl utilitzat. Valor del dret d'ús 75% segon/ valor de l'usdefruit= **152.984 €**

La xifra final obtinguda mostra que la rendibilitat esperada per un propietari privat del sòl municipal, que permetés l'aprofitament del subsòl, seria molt superior, als imports que recaptarà l'ajuntament, per la compensació procedent de Telefónica, les taxes d'altres empreses de telefonia fixa més la taxa prevista en l'Ordenança fiscal, a la qual es refereix el present informe.

Per tant, es considera correcte el plantejament de determinar la base imposable partint dels paràmetres exposats en l'apartat VI)

VII - Determinació de la base imposable i la quota de la taxa per tributació dels serveis de telefonia mòbil

Base imposable

De la conjunció dels paràmetres exposats i els càlculs realitzats, resulta

Base imposable de la quota bàsica =

Ingressos estimats per trucades rebudes en telèfons fixos procedents de telèfons mòbils + Ingressos estimats per trucades i serveis mòbils rebuts i iniciats en el Municipi, en un nombre de telèfons mòbils equivalent al 95% del nombre d'habitants.

301.884,20 + 2.587.611,00 = 2.889.495,20€

Tipus tributari

Sobre aquesta base imposable s'ha d'aprovar el percentatge de tributació. Semblaria lògic aplicar l'1,5%, coincident amb l'aplicat a la telefonia fixa i a la resta d'empreses de subministraments d'interès general, que ha estat el mantingut pel legislador de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals en els diversos conceptes de preu públic o taxa, al llarg d'un període de temps prolongat, com l'únic aplicable en les ocupacions del domini públic local, necessàries per a la prestació de serveis de subministrament a realitzar per empreses d'interès general.

No obstant això, ja que les magnituds de consums es mantenen relativament estables i tenint en compte que en la situació econòmica actual l'expectativa de benefici s'ha de presumir com a moderada, i a fi de respectar de la manera més fidel possible el mandat contingut en l'apartat a) de l'article 24.1 del TRHL, prenent com a referència el valor que tindria al mercat la utilitat derivada de l'aprofitament especial que constitueix l'objecte de la taxa, s'ha establert el tipus de l'1,4%.

La justificació d'aquest tipus resideix en el contrast de l'import de la taxa resultant, comparat amb els ingressos que podria obtenir-se de pertànyer el domini públic utilitzat a un agent privat i també comparant tots els ingressos procedents dels serveis de telefonia amb la hipotètica aplicació dels criteris manifestats pel legislador en la seva Llei 39/1988.

A aquest punt es dedica l'apartat VIII del present informe.

Quota tributària

Aplicant el tipus tributari de l'1,4% a la base imposable, resulta la taxa de **40.452,00 €**

Atribució d'utilitat per operadors

Tenint en compte que existeixen cinc operadors de telefonia mòbil, serà precís atribuir a cada un d'ells una part d'aquesta "utilitat global". A tal fi, s'estableix el coeficient específic per ponderar la participació de cada operador al mercat (la CE), ja analitzat, en l'apartat V:

-Telefónica Móviles	49,06%	19.845,75 €
- Vodafone	33,51%	13.555,47 €
- Orange	16,67%	6.743,35 €
- Yoigo	0,23%	93,04 €
- Euskatel	0,34%	137,54 €

VIII - Contrast lògic del paràmetre

El 1989, primer exercici de vigència del TRHL, pel que es refereix a la taxa d'1,5% sobre ingressos bruts a satisfer per empreses que presten serveis d'interès general, la Compañía Telefónica va pagar al conjunt d'Ajuntaments d'Espanya 71 milions d'euros, que corresponien a l'1,9% de la seva facturació (incloent els conceptes definits al Reial Decret 1334/1998, de 4 de novembre, que va desenvolupar parcialment la Llei 15/1987, de tributació de Telefónica d'Espanya, S.A). Aquest import havia de comprendre la taxa de l'1,5% i un import equivalent al 0,4% per compensar altres tributs i preus públics locals diferents de l'IBI.

Per tant, l'1,5% de la facturació de Telefónica, al conjunt d'ajuntaments d'Espanya, suposa 56 milions d'euros (resultat d'operar $(71 \cdot 1.5) / 1.9$). En 2007 Telefónica ha pagat en conjunt als ajuntaments 161,2 milions d'euros, corresponent a la taxa de l'1,5%, 127,2 milions d'euros. L'increment experimentat en aquest llarg període reflecteix el lent creixement de la telefonia fixa, que contrasta de manera espectacular amb la gran expansió de la telefonia mòbil, que ve creixent a una taxa interanual del 30%.

Compararem els ingressos hipotètics que s'haurien obtingut per perllongar-se el model de 1988, i aplicant-lo a l'actual volum d'activitat del sector de telecomunicacions, amb els que realment s'espera obtenir:

VIII.1 - Simulació d'ingressos municipals que es podrien obtenir el 2009, per aplicació de la taxa de l'1,5% sobre ingressos bruts, si s'hagués mantingut el model establert a l'article 45.2 de la Llei 39/1988

Si l'Ajuntament hagués de percebre una taxa corresponent a l'1,5% de tots els ingressos bruts obtinguts per l'explotació dels serveis de comunicacions, compresos a l'article 2 del Reial Decret 1334/1998, és evident que seria molt superior a l'import que previsiblement percebrà al pròxim exercici, aplicant la taxa proposada.

Així es dedueix de l'anàlisi dels grans capítols de serveis de telecomunicacions, ja citats (pag. 214 ICT).

Per projectar quin podia ser l'estimació d'ingressos, de perdurar el règim de la Llei 39/1988, veiem (pg 214 ICT)

Ingressos totals del sector -44.214 milions d'euros

Deduïm els conceptes següents:

- Venda i lloguer de terminals -1.862 milions d'euros
- Altres serveis minoristes- 1.784 "
- Altres serveis a majoristes - 270 "

Ingressos sector computables: $44.214 - 1.862 - 1.784 - 270 = 40.298$ milions d'euros

La repercussió d'aquests "ingressos bruts" per habitant seria:

40.298 milions de euros/ $45,2$ milions d'habitants $= 891,5$ euros /habitant susceptibles de declaració.

Multiplicant aquesta dada pel nombre d'habitants **9.745**, obtenim una declaració hipotètica de **9.745 * 891,5** Aplicant l'1,5% sobre aquesta suma, obtenim una recaptació presumpta de 130.315,01 euros

VIII.2 - Estimació dels ingressos que realment es preveu obtenir

El 2009 es preveu obtenir els següents ingressos en concepte de taxa per aprofitament especial del domini públic municipal de què gaudeixen les empreses de telecomunicacions:

a) Compensació de Telefónica

Tenint en compte que Telefónica ha pagat el 2007 a l'Ajuntament **47.080,00 €** dels que corresponen a l'1,5% **37.168,00 €**

Estimant que fins a 2009 els ingressos de Telefónica s'incrementin a una taxa interanual del 2%, tindrem una estimació de **38.670,00 €**

b) Ingressos d'empreses de comunicacions fixes diferents de Telefónica

Empreses diferents de Telefónica, S.A.U., que donen servei de telefonia fixa hauran d'ingressar l'1,5% dels seus ingressos bruts per aplicació de l'article 24.1.c) del TRHL.

Ja que l'estimació d'ingressos bruts a declarar per empreses de telefonia fixa diferents de Telefónica és de 67,8 euros /línia fixa, estimem uns ingressos de:

1,5 % s/ **4.528** * 67,8 euros.

c) Ingressos procedents d'aplicar la taxa proposada

Com es va exposar en l'apartat VII, la taxa proposada permetrà a l'Ajuntament obtenir uns ingressos de **40.452 €** Conseqüentment els ingressos totals a obtenir per l'Ajuntament seran la suma dels determinats en aquest apartat VIII.2, és a dir,

$$38.670 * 4.603 + 40.452 = 83.725 \text{ €}$$

IX - Conclusions sobre coherència tècnica dels paràmetres i moderació de la taxa aplicable a la telefonia mòbil

Dels apartats anteriors, es dedueixen unes conclusions importants, que avalen la coherència tècnica dels paràmetres utilitzats i la moderació de la taxa que han d'abonar els operadors de telefonia mòbil; són els següents:

a) La suma d'ingressos que es preveu obtenir per la compensació que Telefónica ha de satisfer (en compliment del previst en la Llei 15/1987) més altres ingressos procedents d'aplicar la taxa que es proposa, és inferior a l'import que l'Ajuntament obtindria d'haver continuat el règim de tributació de la telefonia (fixa i mòbil) en la quantia prevista pel legislador que va aprovar la Llei 39/1988, de 28 de desembre, Reguladora de les Hisendes Locals.

En efecte, l'Ajuntament preveu percebre **83.725 €**, mentre que la quota hipotètica que hagués resultat, de prolongar-se l'aplicació dels criteris de la Llei 39/1988, seria de **130.315 €** euros.

b) El rendiment que esperaria obtenir qualsevol propietari privat per autoritzar el dret d'ús del sòl, subsòl, o vol del seu territori, amb l'extensió a què resulta obligat l'Ajuntament per la Llei General de Telecomunicacions, és molt superior a l'import dels ingressos que preveu percebre l'ajuntament.

Així, segons resultava de l'apartat V.2), la valoració d'aquest dret d'ús ascendia a **152.984 €** euros, mentre l'import de la recaptació municipal prevista per l'aprofitament especial del domini públic per empreses de telecomunicacions ascendeix a **83.725 €**

c) La quantia que han de satisfer els operadors de telefonia mòbil, per aplicació de l'ordenança, és similar, a la que previsiblement hauran d'abonar les empreses de telefonia fixa el 2009. Aquesta conclusió és lògica, doncs encara que l'expansió de la telefonia mòbil és molt major, la intensitat de l'ocupació del domini públic municipal en la telefonia fixa, i serveis complementaris, és superior.

d) Les xifres finals són realment moderades, en part degut que, per determinar tarifes de 2009, s'han imputat xifres de cost de consums de l'exercici 2007, sense aplicar cap coeficient d'actualització.

Les conclusions vénen avalades pel següent

RESUM NUMÈRIC DE L'INFORME

Dades utilitzades:

NT - Núm. Telèfons fixos **4.526**.

Cmm - Estimació consum telefònic de mòbil a mòbil /2009 -279,5 euros

Cmf - Consum estimat telefonia fixa des de mòbil -66,7 euros

NH - Núm. estimat de mòbils operatius en el Municipi **9.258**.

a) Ingressos previstos per a 2009

Compensació Telefónica ..... **38.670** euros

Taxa altres empreses telefonia fixa... **4.603** euros

Taxa empreses telefonia mòbil..... **40.452** euros

Total ingressos previstos ..... **83.725** euros

b) Ingressos hipotètics segon/model 1988 **130.315** euros

c) Estimació dret ús sòl

Valor cadastral del sòl urbà **101.989.084** euros

Valor dret ús sòl urbà **152.984** euros

Queda clar que els ingressos a percebre (apartat a) són molt inferiors als previstos en la Llei 39/1988 (apartat b) i també al valor del dret d'ús del domini públic municipal (apartat c), imprescindible per a la prestació del servei de telefonia, en la seva doble modalitat de fixa i mòbil.

CONCLUSIÓ FINAL

El present informe tècnic-econòmic justifica que la taxa establerta en l'ordenança fiscal n ° 21 per aprofitament especial del domini públic local, a favor d'empreses explotadores de serveis de subministraments d'interès general, s'ajusta a les previsions dels articles 24 i 25 del Text Refós de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals, aprovat per Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, en haver-se determinat les quotes a satisfer amb referència al valor que tindria al mercat la utilitat derivada de la utilització o aprofitament del subsòl, sòl i vol de les vies públiques municipals, si els béns afectats no fossin de domini públic.

Així mateix, aquest informe tècnic-econòmic mostra la coherència dels paràmetres considerats i acredita que en tot cas els ingressos que obtindrà l'Ajuntament per aplicació de la taxa per aprofitament especial del domini públic a les empreses de telecomunicacions, incloent la telefonia mòbil, no excediran de la previsió de la Llei d'Hisendes Locals de 1988, de manera que imposar una taxa pel servei de telefonia mòbil constitueix una necessitat per aproximar-nos a l'equilibri financer de l'Ajuntament.

Sant Andreu de Llavaneres, 15 d'octubre de 2009.

L'interventor,

Josep J. Sancho Ballester